

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	
Изходящ №	дата ..... 201 г.
Входящ № <u>283</u>	дата <u>08.04</u> 20 <u>21</u> г.
София 1113, бул. Шипченски проход № 52, бл. 17 тел.: 02/ 979 29 98 ; факс: 02/ 870 21 91	

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Петко Стефанов Петков,

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“,

член на научно жури, назначено със заповед № 19/01.03.2021 г. на директора на Института за исторически изследвания при БАН за заемане на академичната длъжност „доцент“ към ИИСТИ-БАН по професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „История на България“ (Македонският въпрос в българо-албанските отношения 1878-1944) за нуждите на секция „История на българския национален въпрос“, обявен в „Държавен вестник“, бр. 110/29.12.2020 г.

1. Данни за участниците в конкурса.

Съгласно решението на комисията, назначена от Директора на ИИСТИ – БАН със заповед №19/01.03.2021 г., с предоставените ѝ правомощия по чл. 23, ал. 5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института за исторически изследвания при БАН, до участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“ към ИИСТИ–БАН по професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „История на България“ (Македонският въпрос в българо-албанските отношения (1878–1944) за нуждите на секция „История на българския национален въпрос“, обявен в „Държавен вестник“ (бр. 110 от 29.12.2020 г.), са допуснати следните кандидати:

1. Гл. ас. д-р **Войн Константинов Божинов** от ИИСТИ – БАН;
2. Гл. ас. д-р **Георги Николов Георгиев** от ИИСТИ – БАН.

В настоящата рецензия преценката за двамата кандидати ще следва азбучния ред на имената на кандидатите.

Гл. ас. д-р Войн Константинов Божинов от 2001 г. е магистър по история, завършил Софийския университет „Св. Климент Охридски“. От 2005 г. е доктор по история. Същата година започва работа като научен сътрудник II ст., а от 2006 г. досега е н.с. I степен, т.е. главен асистент, в Института за исторически изследвания при БАН.

Гл. ас. д-р Георги Николов Георгиев от 1994 г. е магистър по история, завършил Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. От 2008 г. е доктор по история. Работи като учител в Дупница (1996 – 1999 г.), уредник в Общинската художествена галерия и в Историческия музей в гр. Дупница, а от 2009 г. е научен сътрудник II ст., от 2011 г. – главен асистент в Института за исторически изследвания при БАН.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

От представената документация по конкурса се вижда, че и двамата кандидати са придобили ОНС “доктор”, заемали са академичната длъжност главен асистент повече от две години, представили са монографични трудове и други публикации, с които участват в конкурса, нямат доказано плагиатство. И двамата кандидати са представили справка с наукометрични показатели за изпълнение на минималните изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ. С това те отговарят на условията на чл. 53 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Според представените справки кандидатите имат следните наукометрични показатели:

А. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" – 50 точки:

Гл. ас. д-р Войн Божинов: „Андрей Ляпчев – политик, държавник, общественик“;

Гл. ас. д-р Георги Георгиев: „Македоно-одринското движение в Кюстендилски окръг (1895–1903)“.

В. Хабилюционен труд - публикувана монография – 100 точки:

Гл. ас. д-р Войн Божинов: Управлението на деветнадесетомайците 19 май 1934 - 22 януари 1935 година. ИК „Арка“. С., 2017, 247 стр. ISBN 978-954-8356-62-6.

На основата на различни исторически извори в монографията се проследява деветмесечното управление на т.нар. деветнадесетомайци (1934-1935 г.). Показани са най-съществените черти на политиката, провеждана от кабинета на К. Георгиев – забраната на партиите, административните преобразувания, реорганизацията на местната власт. Анализът на деветнадесетомайската идеология дава основания на автора да твърди, че тя е използвана и след падането им от власт от цар Борис III за утвърждаване на авторитарното му управление.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев: Българо-албански политически отношения (1908–1915), С., 2019, 468 с. ISBN 978-619-7377-06-4.

Предложеният за хабилюционен труд е приносно научно изследване на българо-албанските политически отношения в един достатъчно дълъг период - от съществените политически промени в Османската империя през лятото на 1908 г. до включването на Царство България в Първата световна война. Разгледани са геополитическите измерения на македонския и на албанския въпрос, като процесите са анализирани във връзка с развитието на международните отношения и на променящия се регионален ред в резултат от Балканските войни 1912-1913 г. и договорите в Лондон, Букурещ и Цариград 1913 г.

Г. 4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд – 200 точки:

Гл. ас. д-р Войн Божинов: 1. Република Македония в съвременната геополитика. ИК „Гутенберг“. С., 2017, 314 стр. ISBN 978-619-176-106-7;
2. Социалистическа Югославия в агония 1980-1989. С., ИК „Арка“, 2019, 240 с. ISBN 978-954-8356-67-1.

Първата монография е посветена на мястото и ролята на Република Македония в съвременните геополитически условия след 1991 г.

Както се вижда от заглавието на книгата, в „Социалистическа Югославия в агония 1980-1989“ вниманието на автора е насочено към развитието на Югославия след смъртта на Йосип Броз Тито до големите политически промени от 1989 г.

Г. 5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“:

Гл. ас. д-р Войн Божинов: 150 точки.

1. Земното кълбо не престава да се върти, ако ние и да спим. Разказ за живота на Андрей Ляпчев. С., 2005, 242 с. ISBN 954-607-679-1;
2. Андрей Ляпчев. ИК „Кама“. С., 2006, 126 с. ISBN 978-954-989-085-3.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев: 75 точки.

Македоно-одринското движение в Кюстендилски окръг (1895–1903), С., 2008, 288 с., ISBN: 978-954-8187-75-6.

Г. 6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация:

Гл. ас. д-р Войн Божинов: 30 точки.

Статията „Фашизъм – националсоциализъм“ в сп. „История“

разглежда причините за появата на италианския фашизъм и германския националсоциализъм, като изтъква общото и различното между двете идеологии.

Г. 7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове:

Гл. ас. д-р Войн Божинов: 370 точки.

В списъка с публикации са посочени 37 статии. Те разглеждат различни исторически въпроси от началото на XX в. до съвременната епоха и са посветени както на лица и събития, към които авторът има траен интерес – Андрей Ляпчев, българо-югославските отношения, разпадането на Югославия, така и на други теми: Народно-социалното движение на Ал. Цанков, Съюзът „Българска родна защита“, Политическият кръг „Звено“, Балканските войни в българското изкуство и др., вкл. и грузино-осетинския конфликт от 2008 г.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев: 220 точки.

Статиите на този кандидат също са в няколко тематични групи. Част от тях са свързани с темите, към които авторът има траен интерес: българското националноосвободително движение в Македония в края на XIX и през XX век, българо-албанските отношения, вкл. и по македонския въпрос, България и албанският национален въпрос. Други са по въпроси, свързани с българската и балканската история в края на XIX и през първата половина на XX век, вкл. публикуване на нови документи, историографски анализи и др.

Г. 8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация:

Гл. ас. д-р Георги Георгиев: 45 точки.

Публикацията на автора в *Bulgarian Historical Review* разглежда

демографски аспекти на българо-албанското въстание от 1913 г. и политиката на Сърбия в региона.

Г. 9. Студии, публикувани в нерелефирани списания/поредици с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете:

Гл. ас. д-р Войн Божинов: 15 точки.

Студията на автора е свързана с изследванията му за управлението на деветнадесетомайците, но разглежда отношенията между тях и ВМРО по повод на българо-югославското сближаване.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев: 60 точки.

Посочените от автора студии в тази част потвърждават трайния му интерес към българо-албанските връзки в областта на национално-освободителните борби и албанския бежански въпрос. В една от тях се разглежда отношението на Съюза на македоно-одринските опълченски дружини към националното обединение през периода 1940-1944 г.

Г. 10. Публикувана глава от колективна монография или раздел в документално издание:

Гл. ас. д-р Войн Божинов - 40 точки.

Двете публикации, посочени от кандидата в тази част, в съавторство с други изследователи, потвърждават интереса му към формациите на десницата в България и националния въпрос, както и към мястото на Република Македония в съвременната геополитика. Последното изследване има и актуалната цел да послужи като помагало на българските дипломатически служители с акцент върху съвременното развитие на македонския въпрос.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев - 126 точки.

В тази област кандидатът е представил свои приноси като съставител на документални сборници, издания на спомени, исторически извори за Балканските войни, за Охридско-Дебърското въстание и др. Автор е на самостоятелния параграф „Националноосвободително движение“ в книга за историята на Разлог, както и съавтор в историята на Дупница и Дупнишко.

Д. 12. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове:

Гл. ас. д-р Войн Божинов - 45 точки;

Кандидатът е посочил 45 точки в справката си с наукометрични показатели, но не са описани публикациите му, които са цитирани, както и публикациите, в които те са цитирани.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев – 30 точки.

Кандидатът е посочил в справката си с наукометрични показатели кои негови публикации са цитирани и е описал публикациите, в които те са цитирани.

Д. 13. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране:

Гл. ас. д-р Войн Божинов - 400 точки.

Кандидатът отново е посочил броя точки в справката си с наукометрични показатели, но не са описани публикациите му, които са цитирани, както и публикациите, в които те са цитирани.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев – 1000 точки.

Подробно са представени цитиранията на публикации на кандидата с точно позоваване и библиографски данни – както на публикациите, които се цитират, така и на публикациите, в които те са цитирани.

Д. 14. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране:

Гл. ас. д-р Войн Божинов - 125 точки;

В справката си с наукометрични показатели кандидатът е посочил броя точки по този показател, но не са описани публикациите му, които са цитирани, както и публикациите, в които те са цитирани.

Гл. ас. д-р Георги Георгиев – 160 точки.

Кандидатът е посочил в справката си с наукометрични показатели кои негови публикации са цитирани и е описал публикациите, в които те са цитирани.

Е. 17. Участие в национален научен или образователен проект:

Гл. ас. д-р Войн Божинов - 45 точки.

Кандидатът е посочил участие в три национални проекта: на Института за исторически изследвания, на Историческия факултет при Софийския университет и на Дипломатическия институт при Министерството на външните работи.

Е. 18. Участие в международен научен или образователен проект:

Гл. ас. д-р Войн Божинов - 20 точки.

В тази рубрика кандидатът е посочил участие в един международен проект на Министерството на просветата, науката и технологичното развитие на Република Сърбия.

Направеният анализ на наукометричните показатели показва, че и двамата кандидати, и гл. ас. д-р В. Божинов, и гл. ас. д-р Г. Георгиев значително надхвърлят минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по чл. 26 от ЗРАСРБ. Общият брой точки

на двамата кандидати е следният:

Гл. ас. д-р Войн Божинов – 1590 точки;

Гл. ас. д-р Георги Георгиев – 1866 точки.

3. Оценка на основните научни приноси на кандидатите.

Представените материали и научна продукция от **гл. ас. д-р Войн Божинов** го представят като много добър учен и изследовател. Неговите основни научни интереси и постижения са в няколко области, където той се е утвърдил като специалист: управлението на деветнадесетомайците (1934-1935 г.), развитието на Югославия в края на ХХ век и процесът на разпад на федеративната държава, българо-югославските отношения, мястото и ролята на Република Македония в съвременните геополитически условия след 1991 г.

Материалите и научната продукция на **гл. ас. д-р Георги Георгиев** го представят също като много добър изследовател и учен с конкретни научни приноси в няколко основни области: българо-албанските политически отношения, вкл. и по македонския въпрос, от началото на ХХ век до края на Първата световна война, българското националноосвободително движение в Македония в края на ХІХ и през ХХ век, България и албанският национален въпрос.

4. Заключение.

Представените научни изследвания и други публикации на участниците в конкурса ми дават основание да преценя, че и двамата покриват минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, определени от ЗРАСРБ. Но конкурсът е обявен с конкретна и ясно определена научна специалност: „История на България“ (Македонският въпрос в българо-албанските отношения 1878-1944)“, и то за нуждите на

секция „История на българския национален въпрос“ при Института за исторически изследвания на БАН. Като имам предвид това съществено обстоятелство, предлагам на академичната длъжност „доцент“ по обявения в „Държавен вестник“, бр. 110/29.12.2020 г. конкурс да бъде избран **гл. ас. д-р Георги Николов Георгиев.**

06.04.2021 г.

.....

Проф. д-р Петко Ст. Петков